

Tere, ja veelkord suur tänu kõigile,

kes osalesid otse või kirja teel LIFE-IP eilsel veebiseminaril!

Panen lühidalt kirja selle, mis korraldaja vaates üritusest settis ja mis sellest edasi võiks saada.

Formaalsem protokoll tuleb ka, aga võib-olla on oluline üle rõhutada peamist, kusjuures tagasiside on väga teretulnud!

Kokku võtsid ideede genereerimisest osa 31 inimest, ideede valikul (veebihääletamistes) osales 26. Osavõtjad jaotusid Keskkonnaministeeriumi otsese haldusala looduskaitstajate (11), TÜ ja TLÜ teadlaste (11; lisaks 2 korraldajat, kes ei hääletanud) ja teiste organisatsioonide (7) vahel. Kuna tööülesanne oli sisukate ideede kogumine, mitte „läbilõige ühiskonnast“, siis oli **tõhus ja töötahteline koosseis** mu meelest – eriti meeldis ametnike, praktikute ja teadlaste küllaltki võrdne esindatus.

Ideede sõnastamine kohapeal on täitsa pingeline töö, aga tuli asjalikult välja! [*Märkus: kuna tean, kui vastik võib tunduda moderaatori poolne jõuline surkimine, siis tänan igaüht eraldi kannatlikkuse eest, millega talusite mu püüdu kiirsõnastuste saamiseks :-)* See kõik toimus eesmärgi nimel). Tulemuseks oli:

1) (vähemalt) **25 prioriteetset teemat**, milles me peaksime Eestis lähiaastatel ÜHESKOOS mõttetööd tegema. Pangem tähele, et väljaöeldud teemad olid kõik prioriteetsed, seega järgnev hääletus ei hinnanud mitte uuesti nende olulisust, vaid oli vajalik LIFE-IP kesksete mõttetalgute töö- ja sisuplaani koostamiseks;

2) **LIFE-IP mõttetalgute tööplaani** on loogiline esmaselt võtta need **u. 40% ideedest**, mis eristusid kahe kriteeriumi järgi – olulisus ja selgesti ebapiisav läbitöötatus. Viimane hõlmab teemasid, mis võib-olla ei paistagi hirmus olulised, aga on seda väljapakkuja jaoks, kusjuures teised möönavad, et nad asjast palju ei tea. Nendeks teemadeks on (veebihääletuse tõlgenduse põhjal, esialgses sõnastuses ja juhuslikus järjekorras):

2a) **üldolulisuse** alusel (5) – Elurikkuse olulisuse (veenvad!) aspektid põllumajandustootja jaoks; Maaomanike informeerimise võttestik ja infoplatvorm looduskaitstes; Rohevõrgustike toimimise sisulised kriteeriumid; LK tulemuslikkuse mõõdikud elurikkuse seisukohalt; Looduskaitse kompensatsioonimehhanismid omanikele, ka ettevõtetele;

2b) **olulisuse ja ebapiisava läbitöötatuse** kombinatsioonis (6) – Eesti keskkonnaõiguse põhiprobleemid; Soode süsinikuarvestus maaomanike teenistuses; Ökoloogilise maastikuplaneerimise mudelid; Põllumajandusliku innovatsiooni võimalused elurikkuse soodustamiseks; Komplekssed leevendusmeetmed kuivendatud maastikes; Taastuvenergia rajatiste ruumilise planeerimise põhimõtted.

Püüame peagi sõnastada neile teemadele ürituse salvestise põhjal **lühikokkuvõtted** (vajaduse suhtleme väljapakujaga).

3) LIFE-IP mõttetalgute tööplaani sünnib nüüd seminari tulemuste läbikaalumisel, mis hõlmab ka küsimust, kas nimetatud teema käsitlemiseks on mõttetalgud parim formaat või kas LIFE-IP projektis on selle teemaga tegelemise suutlikkus olemas. Meie (TÜ) praegusel hinnangul, arvestades korralikku

sisulist ettevalmistust on meie suutlikkus 3-4 suuremahulist talguüritust aastas. [Kujutlege näiteks tõhusat seminari teemal „Eesti keskkonnaõiguse põhiprobleemide kaardistamine“!] Seega **tänavu räägime lisaks tolmeldajate tegevuskava üritusele („peaproov“) veel ühest laiapõhjalisest mõttetalgust kevadel ja ühest sügisel.**

Kui kellelgi on põhjendatud ettepanek, sh ajapress muudeks tegevusteks ja/või valmisolek sisuliselt panustada, siis olete teretulnud neid kahte tänavust mõttetalgut ülalnimetatute seast soovitamast!

4) Ülejäänud teemad, mis öeldi välja ja mille seos tööplaaniga on esialgu lahtine, kuid mille käsitlemine mõttetalgute vormis ei ole kuidagi teisejärguline:

Igaühe loodushoiu juhiste korje; Looduskaitse osapoolte ühise inforuumi loomise võimalused; LK administreerimise süsteemi täiendamine; Kulude-tulude analüüs põllumajandusmaastike planeerimises; Loodushoiu tervisemõjude kaardistamine; Geneetiliste meetodite kasutamise võimalused loodushoius; Metsakaitsealade kvaliteedi hindamine nende optimeerimiseks; Märgade metsade taastamise motivatsioonipakett väljaspool kaitsealasid; Kontrollitud põletamise mõttekus Eestis; Tulemuslik metsatoetuste süstees; Loodushoidlikud raieviisid, sh kujundusraie; Ettevaatusprintsipi rakendamine LK-s; Toetustevaheline konflikt pärandkooslustes; Turismi suunamine loodushoiu eesmärkidel, sh järelvalve tõhustamine.

Ma väga loodan, et eilne koolek oli ka vormilt julgustav – et niimoodi saab tõhusalt koos tegutseda ja (mis kõige tähtsam) et meie saame! Seetõttu palun kohe ka kommentaare:

kas teemade pealkirjad kajastavad nende sisu (eriti väljapakujate seisukohast);

kas mingi teema jäi teie meelest just **aruteluviisi** tõttu piisava tähelepanuta;

kokkuvõtte asjakohasuse kohta.

Olge terved ja peatsete kohtumisteni!

Asko Lõhmus

korraldajate nimel